

NOVI TEKST
14.4.2003.

**POVJERENSTVO ZA PRAĆENJE I NADZOR OSTVARIVANJA
PROGRAMA ZAPOŠLJAVANJA**

***Izvešće o provedbi Programa poticanja zapošljavanja
od 1. 3. 2002. do 28. 2. 2003. godine***

Zagreb, ožujak 2003.

Izvešće o provedbi Programa poticanja zapošljavanja od 1. 3. 2002. do 28. 2. 2003. godine

SADRŽAJ

1. Uvod
 2. Opća kretanja u gospodarstvu i na tržištu rada
 3. Zakonski i institucionalni okvir djelovanja tržišta rada
 4. Kratak opis mjera
 5. Promidžba i obavješćivanje
 6. Osoblje i organizacija rada
 7. Administrativni postupak i informatička podrška
 8. Nezaposlenost ciljanih skupina
 9. Osnovni pokazatelji provedbe mjera
 10. Planirani i ostvareni rezultati
 11. Neka zapažanja o provedbi mjera
 12. Usporedba s prethodnim ciklusom mjera
 13. Usporedba s drugim zemljama
 14. Metode procjene učinkovitosti
 15. Sažetak i ocjene
- Prilog 1 STATISTIČKI DODATAK
- Prilog 2 ANALIZA EVIDENCIJE NOSITELJA VAUČERA
- Prilog 3 ANALIZA UKUPNOG I SUBVENCIONIRANOG ZAPOŠLJAVANJA
INVALIDA
- Prilog 4 PROVEDBA MJERE A1 «DVOJČEKI»

1. Uvod

Na svojoj sjednici od 10. siječnja 2002. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela je Program poticanja zapošljavanja. Provedba mjera poticanja zapošljavanja započela je 1. ožujka 2002. godine. Vlada je također osnovala Povjerenstvo za praćenje i nadzor ostvarivanja Programa poticanja zapošljavanja. Ovo izvješće opisuje i analizira rezultate prvih 12 mjeseci provedbe Programa. Izvješće sadrži sljedeće dijelove: opća kretanja u gospodarstvu i na tržištu rada, zakonski i institucionalni okvir djelovanja tržišta rada, kratak opis mjera, promidžba i obavješćivanje, osoblje i organizacija rada, administrativni postupak i informatička podrška, nezaposlenost ciljanih skupina, osnovni pokazatelji provedbe mjera, planirani i ostvareni rezultati, neka zapažanja o provedbi mjera, usporedba s prethodnim ciklusom mjera, usporedba s drugim zemljama, metode procjene učinkovitosti, te sažetak i ocjene.

2. Opća kretanja u gospodarstvu i na tržištu rada

Gospodarska kretanja u 2002. godini obilježile su umjereno visoke stope rasta ukupnog realnog bruto domaćeg proizvoda u njezinoj prvoj polovici, te vrlo visoka stopa rasta od 6,5 posto u trećem tromjesečju. Kraj 2002. godine obilježen je izuzetno visokim stopama rasta indeksa fizičkog obujma industrijske proizvodnje i indeksa realnog prometa u trgovini na malo.

Unatoč visokim i vrlo visokim stopama gospodarskog rasta, registrirani broj zaposlenih u pravnim osobama nije se bitno povećao. Tako je u 12. mjesecu 2002. godine zabilježeno tek jedan posto više zaposlenih u pravnim osobama nego u istom mjesecu prethodne godine. Međutim, prilikom tumačenja toga podatka potrebno je imati na umu da statistika zaposlenosti u pravnim osobama pati od niza nedostataka koji će vjerojatno ubuduće biti uklonjeni iskorištavanjem novih izvora informacija. S druge strane, treba naglasiti da je u skupini djelatnosti koja obuhvaća javnu upravu, obranu i obvezno socijalno osiguranje tijekom spomenutog razdoblja došlo do značajnog smanjenja broja zaposlenih. Za razliku od kretanja zaposlenosti u pravnim osobama, do razmjerno velikog je porasta registrirane zaposlenosti došlo u obrtu i slobodnim profesijama. U spomenutom se razdoblju registrirani broj zaposlenih u tome sektoru povećao značajnih 5,8 posto. Naposljetku, potrebno je napomenuti da kretanje zaposlenosti u određenoj mjeri može zaostajati za kretanjem proizvodnje, te da se stoga mogu očekivati podaci o značajnijem rastu zaposlenosti početkom 2003. godine.

Opća kretanja u gospodarstvu i na tržištu rada		
Pokazatelj	Razdoblje	Promjena (%)
Realni bruto domaći proizvod	3. tromj. 2002. / 3. tromj. 2001.	6,5
Indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje	10.-12. mj. 2002. / 10.-12. mj. 2001.	9,4
Indeks realnog prometa na malo	10.-12. mj. 2002. / 10.-12. mj. 2001.	10,9
Broj zaposlenih u pravnim osobama	12. mj. 2002. / 12. mj. 2001.	1,0
Broj zaposlenih u obrtu i slobodnim prof.	12. mj. 2002. / 12. mj. 2001.	5,8
Broj novozaposlenih s evidencije HZZ-a	1.-12. mj. 2002. / 1.-12. mj. 2001.	12,3
Broj nezaposlenih na evidenciji HZZ-a	12. mj. 2002. / 12. mj. 2001.	-7,3

Što se tiče nezaposlenosti, potrebno je istaknuti da je Program poticanja zapošljavanja donesen, a njegova provedba započeta u okolnostima vrlo visoke registrirane nezaposlenosti. Tako je krajem 3. mjeseca 2002. godine zabilježen najveći broj nezaposlenih otkako se vodi evidencija – 415.352. U sljedećim je mjesecima došlo do uobičajenog sezonskog opadanja nezaposlenosti. Međutim, usporedba s istim mjesecima prethodne godine pokazuje da spomenuto opadanje nezaposlenosti nije bilo samo sezonskog karaktera jer se razlika između promatrane i prošle godine stalno smanjivala. Štoviše, krajem 9. mjeseca 2002. godine broj nezaposlenih postao je manji nego u istom mjesecu prethodne godine. Opadanje međugodišnje razlike nastavilo se sve do kraja 2002. godine, kada je broj nezaposlenih postao 7,3 posto manji nego krajem prethodne godine. Jasan i izrazit trend opadanja registrirane nezaposlenosti nastavio se i u 2003. godini.

Ukupan broj novozaposlenih s evidencije nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2002. godini bio je 12,3 posto veći nego 2001. godine. Osim toga, brisanje iz evidencije zbog ostalih razloga povećalo se 4,7 posto u usporedbi s prethodnom godinom. S druge strane, ukupan broj novoprijavljenih na evidenciju nezaposlenih smanjio se 7,8 posto. Osim gospodarskih čimbenika, povećanom brisanju i smanjenom prijavljivanju vjerojatno je pridonijela i provedba zakonske odredbe o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad nezaposlene osobe, te naglašavanje mogućnosti prijavljivanja na pomoćnu evidenciju tražitelja zaposlenja koji nemaju status nezaposlene osobe. Može se zaključiti, dakle, da je opadanje nezaposlenosti tijekom 2002. godine posljedica ne samo većeg opsega izlaženja iz nezaposlenosti, već i manjeg opsega ulaženja u nezaposlenost.

3. Zakonski i institucionalni okvir djelovanja tržišta rada

U protekloj godini definiran je zakonski okvir kojim se željela postići veća fleksibilnost na tržištu rada kao i smanjenje segmentiranosti tržišta koje je uvjetovalo postojanje vrlo nejednakih uvjeta rada za određene skupine zaposlenih osoba. Pored osoba koje su radile prema ugovoru o radu, mnogo pojedinaca radilo je prema ugovoru o djelu, autorskom ugovoru preko student servisa ili naprosto na crno. Cijena rada, uvjeti rada, socijalna sigurnost i rizik otkaza bili su vrlo različiti za pripadnike različitih segmenata tržišta rada. Ključ problema je da se mnogi oblici rada nisu smatrali zaposlenošću premda se velik broj pojedinaca takvim neregularnim radom redovno uzdržava i hrani svoje obitelji. Posljedica neodlučnosti da se te osobe smatraju zaposlenima reflektiralo se na status osoba koje su mogle biti evidentirane kao nezaposlene i istovremeno raditi legalno. Ne samo da dio registriranih nezaposlenih radi, nego je vrlo aktivan i značajan broj umirovljenika koji su dijelom prisiljeni raditi zbog niskih mirovina.

Problem segmentiranosti tržišta rada u značajnoj je mjeri otklonjen Zakonom o obveznim doprinosima koji je uspostavio sustav osiguranja za temeljne socijalne rizike (mirovinsko osiguranje, zdravstveno osiguranje) za sve oblike rada koji nisu obuhvaćeni sustavom radnih odnosa uređenim Zakonom o radu. Tako su otklonjeni elementi diskriminacije na tržištu rada u odnosu na osnove socijalne sigurnosti, ali i elementi neprihvatljive konkurencije na tržištu rada po osnovi socijalnog dampinga, tj. nejednakih troškova rada.

Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti nezaposlenosti također je izmijenio pristup djelovanju na tržištu rada, kako u pogledu institucija koje djeluju na tržištu rada, tako i u pogledu kriterija i standarda djelovanja institucija na tržištu rada. Glavne značajke ovih promjena su:

- konkurencija privatnog sektora Hrvatskom zavodu za zapošljavanje u posredovanju pri zapošljavanju i provedbi mjera aktivne politike;
- ukidanje obveze poslodavaca da prijavljuju Zavodu slobodna radna mjesta;
- uvođenje međunarodnih standarda u definiciju nezaposlenosti;
- definiranje postupaka sa nezaposlenim strankama u HZZ-u kojima se kontrolira ponašanje u skladu sa pravilnicima o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad.

Izrada Nacionalne strategije zapošljavanja

Uz pomoć britanskog Ministarstva za međunarodni razvoj započete su pripreme za izradu Nacionalne strategije zapošljavanja i godišnjeg akcijskog plana za zapošljavanje koji se temelji na smjernicama Europske strategije za zapošljavanje. U rad na izradi strategije biti će uključeni svi relevantni resori u Vladi koji su zastupljeni u Povjerenstvu za praćenje provedbe Nacionalnog programa zapošljavanja. Smjernice europske strategije jasno naznačuju da se politika zapošljavanja ne može uspješno provoditi ako se smatra da je ona okrug djelovanja samo jednog ministarstva nego da je neophodno problemu zapošljavanja pristupiti cjelovito i ugraditi mehanizme poticanja zapošljavanja u djelokrug svakog resora.

Pored stranih konzultanata, za izradu analiza na tržištu rada biti će angažirani domaći stručnjaci iz različitih institucija. U okviru njihovog rada napraviti će se analiza postojećih mjera zapošljavanja sa prijedlozima za njihovu modifikaciju prema potrebi.

Modernizacija HZZ-a i pojava novih institucija na tržištu rada

Podizanje efikasnosti institucija na tržištu rada zadaća je preustroja HZZ-a kojim se, uz korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija, uvodi nov način rada sa strankama koji se temelji na europskim tendencijama u sustavima socijalne skrbi i uslugama koje pruža država. Glavne smjernice preustroja su:

- uvesti načelo «one-stop-shop» u usluzi prema svakoj od stranaka tako da je stranci jednostavan pristup svim uslugama Zavoda
- poslodavac postaje «krunska» stranka za koju se HZZ mora izboriti u konkurentskim uvjetima sa privatnim posrednicima
- svi su poslovni procesi podržani informacijskim tehnologijama od pružanja informacija do posredovanja, profesionalnog informiranja i mjera aktivne politike
- glavni čimbenik učinkovitosti je čovjek tako da je okosnica preustroja stalno usavršavanje zaposlenika HZZ-a za što se priprema Trening Centar.

Vizija pozicioniranosti HZZ-a u budućnosti uključuje mnogo izravnije uključivanje Zavoda u procese razvoja, napose na lokalnoj razini gdje, u partnerstvu sa ostalim nositeljima razvoja, potiče one inicijative koje pridonose rastu zaposlenosti stimuliranjem poduzetništva, osnaživanjem poslovnih subjekata, njihovim umrežavanjem horizontalno i vertikalno sa nacionalnim i globalnim gospodarstvom.

4. Kratak opis mjera

Mjere poticanja zapošljavanja podijeljene su u 6 grupa. Slijedi kratak opis ciljanih skupina tražitelja zaposlenja, uvjeta koje poslodavac mora ispuniti za primanje subvencije, te njezinog iznosa.

A – "S faksa na posao"

Ciljana skupina obuhvaća sve osobe s visokom stručnom spremom do 27 godina starosti koje su završile studij unutar prosječnog roka određenog za pohađani fakultet u protekloj godini. Osobe mogu biti iz evidencije nezaposlenih ako nemaju odrađen pripravnički staž u propisanom trajanju ili studenti koji su u tekućoj godini diplomirali. Skupina sadrži 5 mjera.

Mjera A1 ("Dvojčeki") odnosi se na zapošljavanje u državnoj upravi i javnim poduzećima radi pripreme mladih za zamjenu umirovljenih radnika. Uvjet za primanje subvencije je unutarnji ustroj prihvaćen od nadležnog tijela, te popis radnih mjesta za koje je propisana visoka stručna sprema s popisom osoba koje s tih radnih mjesta odlaze u mirovinu. Subvencija iznosi 60 posto osnove za uplatu doprinosa za produženo mirovinsko osiguranje za visoku stručnu spremu, i to 20 mjeseci za državnu upravu i 12 mjeseci za javna poduzeća.

Mjera A2 obuhvaća zapošljavanje na istraživačkim projektima u privatnom i državnom sektoru. Projekti koje provode tijela državne uprave i javna poduzeća moraju biti verificirani od nadležnog tijela, a projekti koje provode poslodavci moraju biti navedeni u srednjoročnom planu. Subvencija iznosi 80 posto osnove za uplatu doprinosa za produljeno mirovinsko osiguranje za visoku stručnu spremu u razdoblju trajanja projekta, a najdulje 24 mjeseca.

Mjera A3 potiče zapošljavanje na područjima od posebne državne skrbi i područjima gdje postoje potrebe za deficitarnim zanimanjima. Poslodavac je obvezan zadržati isti broj zaposlenika na neodređeno vrijeme 12 mjeseci od podnošenja zahtjeva. Subvencija iznosi 80 posto osnove za uplatu doprinosa za produženo mirovinsko osiguranje za visoku stručnu spremu u prvoj godini rada, 60 posto u drugoj, te 40 posto u trećoj. Osim toga, poslodavac može dobiti jednokratni iznos od 1.000 eura ako zadrži osobu 12 mjeseci nakon isteka razdoblja subvencije, a zaposlena osoba može dobiti 2.500 eura za preseljenje.

Mjera A4 odnosi se na zapošljavanje u privatnom sektoru i tijelima lokalne uprave i samouprave, te poduzećima u njihovom vlasništvu. Poslodavac je obvezan zadržati isti broj zaposlenika na neodređeno vrijeme 12 mjeseci od podnošenja zahtjeva. Subvencija iznosi 60 posto osnove za uplatu doprinosa za produženo mirovinsko osiguranje za visoku stručnu spremu, te 1.000 eura ako poslodavac zadrži osobu u radnom odnosu daljnjih 12 mjeseci.

Mjera A5 odnosi se na kreditiranje samozapošljavanja. Osim kredita, ona uključuje pomoć u definiranju poduzetničkog poduhvata, te praćenje i savjetovanje u prvoj godini poslovanja.

Potrebno je dodati da se konkretan iznos (potencijalne) subvencije u programu A određuje u okviru sustava "vaučera" na temelju brzine zapošljavanja u određenom zanimanju, te na temelju toga vraća li se dotična osoba u mjesto prebivališta.

B – "Iz učionice u radionicu"

Mjera B usmjerena je na zapošljavanje osoba KV zanimanja bez radnog iskustva koje su na evidenciji nezaposlenih najmanje 6 mjeseci, odnosno koje će u tekućoj godini završiti školovanje. Poslodavac je obvezan zadržati osobu u radnom odnosu do kraja razdoblja subvencije, te zadržati isti broj zaposlenika na neodređeno vrijeme 18 mjeseci od dana predaje zahtjeva. Subvencija iznosi 100 posto bruto plaće u trajanju od 6 mjeseci temeljem 1.500 kuna neto plaće, a nakon toga u visini doprinosa na i iz bruto plaće u trajanju od 18 mjeseci.

C – "Učenjem do posla za sve"

Mjera C1 potiče zapošljavanje osoba do 30 godina starosti, te s radnim stažom do 6 mjeseci u zanimanju ili do 12 mjeseci izvan zanimanja. Iz ciljane skupine izuzete su osobe koje mogu biti korisnici mjera A i B. Mjera se odnosi ponajprije na programe pripravničkog stažiranja u obrtništvu (s izuzetkom djelatnosti trgovine i ugostiteljstva). Poslodavac ima obvezu zadržati osobu u radnom odnosu do kraja razdoblja subvencioniranja, te zadržati isti broj zaposlenih na neodređeno vrijeme 18 mjeseci od dana predaje zahtjeva. Subvencija se određuje u visini doprinosa na i iz bruto plaće u trajanju pripravničkog stažiranja.

Mjera C2 obuhvaća subvencioniranje obrazovnih aktivnosti – uvođenja u posao, te stručnog osposobljavanja, dokvalifikacije, prekvalifikacije i stručnog usavršavanja za poznatog i nepoznatog poslodavca. Korisnici mjere mogu biti sve osobe s više od 30

dana na evidenciji nezaposlenih, bez obzira na godine starosti, razinu stručne spreme i prethodno radno iskustvo. Osim toga, korisnici mogu biti i zaposlene osobe koje poslodavci žele zadržati. Poslodavac se obvezuje zadržati osobu u radnom odnosu u razdoblju dvostruko duljem od razdoblja subvencioniranja, te zadržati isti broj zaposlenih na neodređeno vrijeme. Subvencija se isplaćuje u visini doprinosa na i iz bruto plaće prema vremenu trajanja aktivnosti, a najdulje 12 mjeseci.

D – "Iskustvom do profita"

Ova mjera odnosi se na zapošljavanje ženskih osoba starijih od 45 godina i muških osoba starijih od 50 godina, koje su nezaposlene više od 6 mjeseci. Poslodavac je obvezan zadržati osobu u radnom odnosu do kraja subvencioniranog razdoblja, te zadržati isti broj zaposlenih na neodređeno vrijeme 18 mjeseci od predaje zahtjeva. Subvencija iznosi 100 posto plaće temeljem 2.500 kuna neto plaće tijekom 6 mjeseci, te u visini doprinosa na i iz bruto plaće sljedećih 12 mjeseci.

E – "Šansa i za nas"

Mjera E1 potiče zapošljavanje invalidnih osoba čija je invalidnost utvrđena do 15. godine života. Subvencija obuhvaća 80 posto troškova osposobljavanja, te dio plaće u visini minimalne novčane naknade za vrijeme osposobljavanja u trajanju od 12 mjeseci. Za zadržavanje osobe u radnom odnosu 12 mjeseci poslodavac dobiva 1.000 eura, a za zadržavanje 24 mjeseca dvostruko.

Mjera E2 odnosi se na zapošljavanje osoba s invaliditetom i osoba s faktorom otežane zapošljivosti. Osim dijela troškova osposobljavanja, subvencija obuhvaća 1.000 eura za zadržavanje osposobljene osobe u radnom odnosu 12 mjeseci, odnosno 2.000 eura za dvostruko dulje razdoblje.

F – "Posao za branitelje"

Ciljana skupina obuhvaća nezaposlene hrvatske branitelje, te nezaposlenu djecu i supružnike poginulih i nestalih hrvatskih branitelja. Subvencija iznosi 70 posto bruto plaće u prvoj godini, te 50 posto u drugoj, uz jednokratni iznos od 1.000 eura ako poslodavac zadrži osobu u radnom odnosu daljnjih 12 mjeseci. Poslodavac se obvezuje zadržati zaposlenu osobu do kraja subvencioniranog razdoblja, te zadržati isti broj zaposlenih na neodređeno vrijeme 12 mjeseci od predaje zahtjeva.

5. Promidžba i obavješćivanje

Stručni suradnici HZZ-a održali su predstavljanja Programa tijekom priprema za njegovu operativnu provedbu, s posebnim naglaskom na predstavljanje skupine mjera A ("S faksa na posao"). Navedena skupina mjera prezentirana je studentima završnih godina i apsolvantima na 85 fakulteta. Kako bi utjecali na duljinu studiranja i potaknuli mlade osobe visoke stručne spreme na prihvaćanje poslova u RH, izrađena je lista potencijalnih nositelja vaučera gdje je određen datum do kojeg osoba treba diplomirati ukoliko želi koristiti financijsku potporu za zapošljavanje u okviru skupine mjera A. Liste potencijalnih nositelja vaučera sadržavaju podatke za 24.416 studenata, te su objavljene uz upute kako postupati poslije diplomiranja i koje aktivnosti poduzeti u svezi ostvarivanja poticaja za zapošljavanje.

Stručni suradnici za zapošljavanje, profesionalnu orijentaciju i mjere aktivne politike zapošljavanja održali su prezentacije Programa mnogim potencijalnim korisnicima, uključujući obrtnike, male i srednje poduzetnike, predstavnike lokalne uprave i samouprave, te predstavnike javnih poduzeća. Program je prezentiran u udruženjima obrtnika i u gospodarskim komorama. Osim toga, HZZ je tiskao brošuru o Programu u 35.000 komada, koja sadrži osnovne informacije i koja je dostupna svim zainteresiranim potencijalnim korisnicima.

Otvorena je mogućnost dodatnog i detaljnog informiranja preko info-telefona, web stranice HZZ-a, promotivnih materijala, te info-punkta i osoba koje su ovlaštene za davanje informacija u područnim službama HZZ-a. Obrasce zahtjeva s uputama i popisom dokumentacije potencijalni korisnici mogu podići na info-punktu ili kod za to zadužene osobe. Obrasce zahtjeva potencijalni korisnik može također ispisati s web stranice HZZ-a.

6. Osoblje i organizacija rada

U Hrvatskom zavodu za zapošljavanje formirani su timovi za provedbu Programa. Tako postoje timovi područnih službi, sedam regionalnih timova, te tim u Središnjoj službi. Isključivo na provedbi Programa radi 31 izvršitelj i to 7 izvršitelja srednje stručne spreme i 24 izvršitelja visoke stručne spreme. Osim navedenih izvršitelja, u radu timova sudjeluju i članovi drugih odjela. Tim u područnoj službi čine: rukovoditelj Odjela posredovanja, rukovoditelj Odsjeka mjera aktivne politike zapošljavanja ili stručni savjetnik za zapošljavanje u Odsjeku, stručni savjetnik za zapošljavanje

(savjetodavac), stručni savjetnik iz Odsjeka profesionalne orijentacije, stručni savjetnik iz Odjela računovodstva i financija, te stručni suradnik iz Odjela analitike i informatike:

Rukovoditelj Odsjeka za mjere aktivne politike zapošljavanja ili stručni savjetnik za zapošljavanje u Odsjeku zadužen je za operativnu provedbu Programa i to za: informiranje potencijalnih korisnika Programa, zaprimanje i obradu zahtjeva, sazivanje sastanaka tima za ocjenu zahtjeva, obavješćivanje podnositelja zahtjeva o odluci tima, praćenje realizacije ugovornih obveza, pripremu izvješća o provedbi Programa, te druge poslove po nalogu nadležne osobe.

Voditelji timova u područnim službama po svojoj su funkciji članovi regionalnog tima, koji se po potrebi može proširiti i drugim članovima. Voditelj regionalnog tima je osoba iz područne službe (rukovoditelj posredovanja) prema sjedištu tima. Dužnosti voditelja regionalnog tima su informiranje, savjetovanje i educiranje članova područnih timova. Osim toga, voditelj regionalnog tima prati provedbu Programa u svojoj regiji, snosi odgovornost za rad na terenu, te redovito podnosi izvješća Središnjoj službi. Svaki regionalni tim posebno je zadužen za provedbu jedne mjere ili skupine mjera, te za operacionalizaciju provedbenih uputa i podizanje kvalitete i učinkovitosti provedbe Programa.

Naposljetku, voditelji regionalnih timova članovi su proširenog tima u Središnjoj službi koji savjetodavno nadzire provedbu Programa, prati učinkovitost provedbe s obzirom na postavljene ciljeve, te podnosi izvješća Vladinom Povjerenstvu za praćenje provedbe Programa.

7. Administrativni postupak i informatička podrška

Osnovne faze u administrativnom postupku provedbe Programa jesu sljedeće: obavješćivanje potencijalnih korisnika i pružanje obrasca zahtjeva, zatim zaprimanje, obrada i ocjena zahtjeva, potom sklapanje ugovora i isplata po ugovoru, te, naposljetku, kontrola izvršenja ugovornih obveza. Kontrolu izvršenja ugovornih obveza provode stručni suradnici u mjerama aktivne politike zapošljavanja. Kontrola se provodi provjerom JMBG-a sufinancirane osobe kod nadležnog savjetodavca, odnosno u evidenciji nezaposlenih osoba i tražitelja zaposlenja, kontrolom poziva na plaćanje, odnosno izvršenih isplata po ugovorima u računovodstvu područne službe (provjerom RS obrasca), kontrolom provedbe ugovora na mjestu izvršenja, odnosno kod poslodavca, pozivom sufinanciranoj osobi da se pismeno očituje o svom statusu,

te provjerom u bazi podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje transakcijom 117, odnosno izlistom svih zaposlenika čime se prati i obveza poslodavca da zadržava istu razinu zaposlenosti. Dosadašnja praksa kontrole izvršenja ugovornih obveza ukazala je na potrebu unaprjeđenja razmjene podataka s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje i REGOS-om, te uspostavljanja kvalitetnije suradnje s inspekcijom rada i strukovnim udrugama kao pomoćnim sredstvom kontrole.

Što se tiče informatičke podrške administrativnog postupka, informatička tvrtka IN2 izradila je programsku aplikaciju pod nazivom "modul MAPZ" koja podržava sve faze administrativnog postupka. Baza podataka sadrži podatke o podnesenim zahtjevima, obilježjima poslodavaca, traženom i odobrenom broju osoba, zaposlenim osobama, predviđenom trajanju radnog odnosa, refundacijama i isplatama po ugovoru, te izvršenju ugovornih obveza. Budući da se u bazu unosi vrlo velika količina podataka, javlja se problem njezine točnosti i ažuriranosti.

8. Nezaposlenost ciljanih skupina

Kao što je prikazano njihovim opisom, pojedine mjere namijenjene su zapošljavanju određenih skupina tražitelja zaposlenja. Međutim, pripadnost tražitelja zaposlenja nekoj od ciljanih skupina nije isključiva. Primjerice, osoba čija obilježja zadovoljavaju uvjete za sudjelovanje u mjeri F1 – "Posao za branitelje" – nije time isključena iz mogućnosti sudjelovanja u nekoj drugoj mjeri. Krajnji primjer je mjera C2 – "Obrazovne aktivnosti" – u kojoj je sudjelovanje uvjetovano samo 30-dnevnim trajanjem prethodne nezaposlenosti i u kojoj stoga mogu sudjelovati osobe koje zadovoljavaju uvjete za sudjelovanje u drugim mjerama. (Izbor mjere u kojoj će osoba sudjelovati ovisi vjerojatno o njihovoj relativnoj stimulativnosti, ali i potrebama poslodavca.)

S druge strane, ciljane skupine na koje se odnose mjere A ("S faksa na posao") i B ("Iz učionice u radionicu") obuhvaćaju i osobe koje nisu odnosno ne moraju biti prijavljene kao nezaposlene, a u mjeri C2 mogu sudjelovati čak i osobe koje su zaposlene, a čiji poslodavac nastoji zadržati njihovu zaposlenost pomoću spomenute mjere. Stoga se njihov broj ne može ustanoviti analizom raspoložive evidencije nezaposlenih. Osim toga, evidencija nezaposlenih u prethodnom razdoblju

nije obuhvaćala neka obilježja koja su uvedena tek s počekom provedbe ovog ciklusa mjera. Riječ je ponajprije o trajanju studiranja, tj. o obilježju koje je relevantno za sudjelovanje u skupini mjera A. Stoga spomenuto obilježje, odnosno njegova određena vrijednost, ne može biti korišteno prilikom usporedbe stanja ciljane skupine prije i tijekom provedbe mjere.

Budući da pripadnost ciljanoj skupini nije isključiva, da neke ciljane skupine obuhvaćaju i osobe koje nisu registrirane kao nezaposlene, te da neka relevantna obilježja prethodno nisu bila obuhvaćena evidencijom nezaposlenih osoba, otežano je precizno praćenje i poredbena analiza nezaposlenosti i ukupnog zapošljavanja u ciljanim skupinama prije i tijekom provedbe mjera. Stoga pokazatelji opsega ciljanih skupina odnosno njihove nezaposlenosti i zapošljavanja nužno imaju okvirni i uvjetni karakter, a njihov iznos predstavlja samo približnu vrijednost.

Imajući u vidu prethodne napomene, praktično mjerenje ciljanih skupina polazi od njihovih sljedećih operativnih odredbi:

A – nezaposlene osobe, VSS, starosti do 27 godina;

B – nezaposlene osobe, KV ili VKV, bez radnog iskustva, najmanje 6 mjeseci na evidenciji Zavoda;

C – nezaposlene osobe, najmanje 30 dana na evidenciji Zavoda, s izuzetkom osoba u ostalim skupinama;

D – nezaposlene osobe, žene starije od 45 godina, muškarci stariji od 50 godina, najmanje 6 mjeseci na evidenciji Zavoda;

E – nezaposlene osobe, invalidi i osobe s faktorom otežane zapošljivosti;

F – nezaposlene osobe, hrvatski branitelji, djeca i supružnici poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, najmanje 30 dana na evidenciji Zavoda.

Broj nezaposlenih po ciljanim skupinama						
Ciljana skupina	A	B	C	D	E*	F
Nezaposleni krajem 2001. god.	3736	19177	220763	61943	33238	32272
Nezaposleni krajem 2002. god.	3166	18018	194234	71716	31140	33423

* Od 9. mjeseca 2002. godine ne upisuju se faktori otežane zapošljivosti novoprijavljenih osoba.

Od spomenutih je ciljanih skupina najbrojnija skupina C, koja je krajem 2001. odnosno početkom 2002. godine činila 55,9 posto ukupnog broja nezaposlenih. Njezina veličina nije neočekivana jer je u velikoj mjeri riječ o "rezidualnoj" kategoriji. Stoga je njezino tretiranje kao ciljane skupine posve uvjetno. Sljedeća po veličini je skupina D koja je početkom 2002. godine obuhvaćala 15,7 posto ukupnog broja nezaposlenih. Nakon nje slijede skupine E i F sa sličnim brojem pripadnika i udjelom

u ukupnom broju nezaposlenih. Manja od njih je skupina B, a najmanja je skupina A koja je početkom 2002. godine činila samo 0,9 posto nezaposlenih. Naposljetku, potrebno je napomenuti da se od 9. mjeseca 2002. godine ne vodi evidencija o faktorima otežane zapošljivosti novoprijavljenih osoba i da je stoga ustanovljavanje opsega ciljane skupine E otežano.

9. Osnovni pokazatelji provedbe mjera

Kao osnovni pokazatelji provedbe mjera mogu poslužiti broj zaprimljenih zahtjeva za sufinanciranjem zapošljavanja (ili obrazovanja) i broj novozaposlenih temeljem provedbe mjera. Broj zaprimljenih zahtjeva pokazatelj je zanimanja poslodavaca za mjere. U razdoblju od 3. mjeseca 2002. do 2. mjeseca 2003. godine zaprimljeno je 19.945 zahtjeva. Najveći broj zahtjeva zaprimljen je u okviru mjere C2, tj. mjere koja se odnosi na subvencioniranje uvođenja u posao i obrazovnih aktivnosti, što nije neočekivano jer je ta mjera najfleksibilnija i odnosi se na najširu skupinu nezaposlenih. Nakon mjere C2, po brojnosti zaprimljenih zahtjeva slijedi mjera F koja se odnosi na zapošljavanje branitelja, potom mjera C1, zatim mjera D koja obuhvaća zapošljavanje starijih osoba, te mjera A4 koja se odnosi na zapošljavanje mladih visokoobrazovanih osoba u privatnom sektoru. U okviru ostalih mjera zaprimljen je razmjerno mali broj zahtjeva.

Broj zaprimljenih zahtjeva po mjerama												
Ukupno	A1	A2	A3	A4	A5	B	C1	C2	D	E1	E2	F
19945	39	54	12	1746	0	643	2359	10086	1901	44	20	3005

Ukupan broj zaprimljenih zahtjeva može se podijeliti i prema područnim službama HZZ-a odnosno prema županijama. Najveći broj zahtjeva zaprimljen je u najvećim županijama – Gradu Zagrebu sa Zagrebačkom županijom, te Splitsko-dalmatinskoj županiji, nakon kojih slijede Varaždinska županija, Osječko-baranjska županija itd.

Broj zaprimljenih zahtjeva po županijama			
Županija	Broj	Županija	Broj
Zagrebačka i Grad Zagreb*	4112	Požeško-slavonska	364
Krapinsko-zagorska	824	Brodsko-posavska	597
Sisačko-moslavačka	808	Zadarska	429
Karlovačka	521	Osječko-baranjska	1388
Varaždinska	1583	Šibensko-kninska	798
Koprivničko-križevačka	689	Vukovarsko-srijemska	617

Bjelovarsko-bilogorska	702	Splitsko-dalmatinska	2030
Primorsko-goranska	754	Istarska	763
Ličko-senjska	252	Dubrovačko-neretvanska	766
Virovitičko-podravskaa	576	Međimurska	1058

* Područna služba HZZ-a Zagreb obuhvaća područje Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Osim toga, spomenute županije u velikoj mjeri čine jedinstveno lokalno tržište rada.

Poslije zaprimanja i odobravanja zahtjeva odnosno osoba, slijedi potpisivanje ugovora i njegova realizacija u obliku zapošljavanja odobrenih osoba. Sljedeći je pokazatelj, dakle, broj novozaposlenih temeljem provedbe Programa. Ukupan broj novozaposlenih tijekom prvih 12 mjeseci provedbe Programa iznosio je 20.132. Potrebno je naglasiti da navedeni broj obuhvaća zaposlene bez obzira jesu li prethodno bili evidentirani kao nezaposleni. Najveći broj novozaposlenih tijekom promatranog razdoblja ostvaren je u okviru mjere C2, zatim u okviru mjera F, C1, D, A4 itd. Poredak mjera po broju novozaposlenih, dakle, uglavnom slijedi poredak mjera po broju zaprimljenih zahtjeva.

Broj novozaposlenih po mjerama												
Ukupno	A1	A2	A3	A4	A5	B	C1	C2	D	E1	E2	F
20132	5	51	10	1366	0	539	2040	11820	1529	43	12	2704

Što se tiče županija, po visini broja novozaposlenih predvodio je Grad Zagreb sa Zagrebačkom županijom, a potom su slijedile Osječko-baranjska, Splitsko-dalmatinska i Varaždinska županija.

Broj novozaposlenih po županijama			
Županija	Broj	Županija	Broj
Zagrebačka i Grad Zagreb	3197	Požeško-slavonska	457
Krapinsko-zagorska	763	Brodsko-posavska	623
Sisačko-moslavačka	767	Zadarska	457
Karlovačka	547	Osječko-baranjska	2137
Varaždinska	1581	Šibensko-kninska	860
Koprivničko-križevačka	793	Vukovarsko-srijemska	849
Bjelovarsko-bilogorska	851	Splitsko-dalmatinska	2000
Primorsko-goranska	733	Istarska	688
Ličko-senjska	298	Dubrovačko-neretvanska	577
Virovitičko-podravskaa	778	Međimurska	1176

Očito je da broj novozaposlenih unutar pojedine mjere uvelike ovisi o brojnosti ciljane skupine na koju se mjera odnosi odnosno o ukupnom zapošljavanju njezinih pripadnika. Stoga je u cilju dobivanja pokazatelja koji bi omogućavali međusobnu

usporedbu mjera potrebno dovesti u odnos broj novozaposlenih temeljem provedbe mjera s jedne strane, te ukupan broj novozaposlenih u okviru ciljane skupine s druge strane. Pri tome treba imati na umu da je ovdje riječ o registriranom zapošljavanju osoba koje su prethodno bile na evidenciji nezaposlenih i da stoga ono ne obuhvaća ukupno zapošljavanje svih potencijalnih korisnika neke mjere.

Ukupno i subvencionirano zapošljavanje prema ciljanim skupinama						
Ciljana skupina	A	B	C	D	E	F
Ukupno zaposleni s evidencije	5091	8196	105065	7350	5789	13576
Zaposleni temeljem mjera	1432	539	13860	1529	68	2704
Omjer (%)	28,1	6,6	13,2	20,8	1,2	19,9

Najveći omjer subvencioniranog i ukupnog zapošljavanja zabilježen je u ciljanim skupina A i D, nešto manji u skupina F i C, a najmanji u skupina B i E. Između ciljanih skupina, dakle, postoje velike razlike u omjeru subvencioniranog i ukupnog zapošljavanja. Premda spomenuti pokazatelj samo uvjetno može poslužiti kao okvirni pokazatelj relativne uspješnosti pojedinih mjera, njegov visok iznos u slučaju skupine mjera A upućuje na zaključak da se ona, u usporedbi s drugim skupinama mjera, ne može ocijeniti kao neuspješna, barem u pogledu relativnog opsega zapošljavanja. Što se tiče ciljane skupine B, njezin relativno nizak omjer vjerojatno je u velikoj mjeri posljedica isključivanja trgovine i ugostiteljstva iz skupa potencijalnih korisnika. O ostalim aspektima provedbe mjera bit će više riječi u posebnom odjeljku.

10. Planirani i ostvareni rezultati

Postoje velike razlike između pojedinih mjera u razini odnosa ostvarenog i planiranog zapošljavanja. Promatrajući mjere s većom frekvencijom zapošljavanja, uočljivo je, primjerice, da ostvareno zapošljavanje u okviru mjere A4 čini samo 22 posto planiranog, dok ostvareno zapošljavanje u okviru mjere D gotovo peterostruko nadmašuje planirano. Ukupno ostvareno zapošljavanje veće je od planiranog 12,2 posto. Očito je, dakle, da planiranje zapošljavanja na temelju provedbe mjera nije bilo zasnovano na realističnim pretpostavkama. S druge strane, treba naglasiti da je u većine ciljanih skupina riječ o vrlo malim skupinama čiji je opseg zapošljavanja krajnje teško odnosno nemoguće točno predvidjeti.

Planirano i ostvareno zapošljavanje temeljem provedbe mjera													
Mjera	A1	A2	A3	A4	A5	B	C1	C2	D	E1	E2	F	Ukupno
Planirano	2442	74	245	6228	34	1437	1546	3977	343	147	244	1231	17948

Ostvareno	5	51	10	1366	0	539	2040	11820	1529	56	12	2704	20132
Ostv./plan. (%)	0,2	68,9	4,1	21,9	0,0	37,5	132,0	297,2	445,8	38,1	4,9	219,7	112,2

Što se tiče financijskih pokazatelja, izdaci za prvih 12 mjeseci provedbe planirani su u visini od 262.311.575 kuna, a isplaćeno je 98.089.206 kuna, dakle 37,4 posto planiranog iznosa. Međutim, treba naglasiti da ostvarene isplate ne obuhvaćaju pripremljene isplate. S druge strane, pri ocjenjivanju odnosa planiranih i ostvarenih isplata potrebno je imati na umu da se isplata u većine mjera vrši naknadno. Osim toga, postupak isplate u početnom razdoblju provedbe mjera tekao je vrlo sporo i otežano. Stoga će nastavak provedbe mjera vrlo vjerojatno donijeti značajno približavanje iznosa ostvarenih izdataka iznosu planiranih izdataka.

Ostvarene i planirane isplate po mjerama			
Mjera	Ostvareno	Planirano	Ostvareno / planirano (%)
A1	122006,05	38006280,00	0,3
A2	595439,66	1886320,00	31,6
A3	271264,05	5063760,00	5,4
A4	14562278,90	96897060,00	15,0
A5	0,00	2720000,00	0,0
B	4786871,16	17054842,00	28,1
C1	7625306,53	15700694,00	48,6
C2	29269514,32	44651030,00	65,6
D	23163162,60	7256827,00	319,2
E1	1113469,98	4116000,00	27,1
E2	212115,64	5124000,00	4,1
F	16367776,97	23834762,00	68,7
Ukupno	98089205,86	262311575,00	37,4

Što se tiče odnosa ostvarenih i planiranih isplata po pojedinim mjerama, dosadašnje ostvarene isplate bile su manje od planiranih u svih mjera, s izuzetkom mjere D, u koje je isplaćeno trostruko više od planiranog.

11. Neka zapažanja o provedbi mjera

Planirani obuhvat u skupini mjera A ("S faksa na posao") nije se temeljio samo na broju evidentirano nezaposlenih nositelja vaučera, već i na broju osoba koje će diplomirati u tekućoj godini prema podacima iz prethodne godine. Bilo je nerealistično i preambiciozno očekivati da će se zaposliti svi koji završe fakultet budući da cijena rada nije jedina prepreka zapošljavanje kako ove tako i drugim skupina na tržištu

rada. Zbog previsoko određenog plana, u javnosti se program A često smatra neuspješnim premda se više od 28 posto onih koji se zapošljavaju iz te ciljane skupine zapošljava putem mjera, što se ipak može smatrati uspješnim.

Broj pravnih osoba iz mjere A1 – "Dvojčeki" smanjio se jer javna poduzeća u državnom vlasništvu prolaze proces pretvorbe u trgovačka društva i postaju potencijalni korisnici mjere A4. Osim toga, tijela državne uprave, te javne ustanove i službe nisu planirali izdatke za pokrivanje razlike između visine subvencije i ukupnog troška zapošljavanja osobe. Međutim, sudeći po povećanoj realizaciji mjere A1 krajem 2002. i početkom 2003. godine, izgleda da je taj nedostatak donekle je ispravljen. S druge strane, postoji ograničenje zapošljavanja u javnim službama (školstvo) jer nastavničko osoblje može raditi i dulje od 65 godina života, a isto je tako i kod vršitelja sudačkih funkcija u pravosuđu. Što se tiče ostalih mjera u skupini A, za samostalno zapošljavanje u okviru mjere A5 nije iskazano nikakvo zanimanje, što nije neobično jer je riječ o mladim radno neiskusnim osobama. Nedovoljan interes iskazan je i za mjeru A3 unatoč njezinoj stimulativnosti.

Što se tiče mjere B, uočeno je da su poslodavci obrtnici skloniji zapošljavati osobe s radnim iskustvom budući da se radi o specifičnim poslovima unutar struke i malom broju izvršitelja, stoga im je iskusan radnik garancija izvršavanja ugovorenih i traženih poslova. Mladi radnik zahtijeva osobni angažman mentora majstora jer je u procesu učenja poslova struke pa stoga obrtnici radije primaju učenike na naukovanje i stručnu praksu jer nemaju obveza iz radnog odnosa. Osim navedenog, poslodavci nisu spremni preuzeti dugotrajnu ugovornu obvezu bez obzira na financijsku podršku jer time preuzimaju i obvezu zadržavanja iste razine zaposlenosti. U pojedinim županijama nositelji obrtništva su trgovina i ugostiteljstvo koji su izuzeti iz navedene mjere zbog negativnih pokazatelja u izvršavanju ugovornih obveza iz ranije provedbe mjera aktivne politike u zapošljavanju.

Mjere C pokazale su se relativno uspješnima, posebice mjera C2 jer se radi o sveobuhvatnoj ciljanoj skupini. Svi nezaposleni koji ne zadovoljavaju uvjete za druge mjere mogu biti potencijalni korisnici mjere C jer se ne postavljaju uvjeti kao što su dob, prethodno radno iskustvo, stručna sprema, te niz drugih uvjeta koje traže druge mjere. Za uključenje u mjeru C2 potrebno je zadovoljiti uvjet da je nezaposlena osoba najmanje 30 dana u evidenciji nezaposlenih. Poslodavci zbog fleksibilnosti mjere mogu trajanje sufinanciranja i ugovornih obveza prilagoditi svojim potrebama, dok je u drugih mjera unaprijed definirano trajanje subvencije i dužine ugovorne obveze zadržavanja u radnom odnosu sufinancirane osobe.

Sukladno novim poslovnim procesima u radu s nezaposlenim osobama, uspjeh u zapošljavanju ciljane skupine iz mjere D pokazatelj je da prethodna priprema i edukacija nezaposlenih osoba utječe na njihovo zapošljavanje. Prezentacija prednosti koje nosi radno iskustvo, uz osigurana poticajna sredstva za zapošljavanje, utjecala su na odabir poslodavaca ciljane skupine u odnosu na druge. Rezultati zapošljavanja u okviru mjere D izravni su dokaz da ciljana skupina treba poticajne mjere.

Nezadovoljavajući rezultati u provedbi mjera E upućuju na zaključak da većina osoba iz ciljane skupine već ima stečeno zvanje i prethodno radno iskustvo, te uglavnom nema potrebe za osposobljavanjem. Sufinanciranje osposobljavanja u okviru ovog mjere potrebno je samo za osobe iz ciljane skupne E1 koje nemaju radnog iskustva i zapošljavaju se u proizvodnji gdje su izraženi materijalni troškovi kroz njihov rad.

Postoje problemi u izvršavanju obveza poslodavca kao što su zadržavanje postojeće zaposlenosti, dostava instrumenata osiguranja naplate, te ostvarivanje obveze prema novim zaposlenicima u smislu dostave dokumentacije po pozivima za refundaciju. Otežano je ili čak onemogućeno uspostavljanje veza i korištenje baza podataka drugih institucija i pravnih osoba u sustavu državne uprave, čime bi se izbjeglo prikupljanje dokumentacije, ubrzalo proces isplate, kontrolu izvršenja ugovornih obveza i rješavanje novozaprimljenih zahtjeva.

Uočene su značajne razlike između područnih službi u odnosu broja potpisanih ugovora i odobrenih zahtjeva, što može ukazivati na razlike u učinkovitosti administrativnog postupka.

Postojeći broj izvršitelja unutar HZZ-a nije dovoljan zbog preopterećenosti pojedinog izvršitelja, što utječe na učinkovitost i kvalitetu rada. Dodatni veliki problem je financiranje provedbe Programa na području materijalnih i ostalih troškova koji su njime generirani. U 2002. godini planirano je smanjenje troškova za rad HZZ-a, dok je istovremeno ovoj instituciji dodijeljeno provođenje Programa kao i provedba novog Zakona o posredovanju i podzakonskih akata.

12. Usporedba s prethodnim ciklusom mjera

Sadašnji ciklus mjera za poticanje zapošljavanja moguće je po nekim pokazateljima usporediti s prethodnim ciklusom mjera. Prethodni ciklus mjera provodio se od lipnja

1998. do rujna 2000. godine. U 1999. godini, koja obuhvaća središnji dio provedbe tadašnjeg ciklusa mjera, zaposleno je 13.900 osoba. Za razliku od toga, u dvanaest mjeseci provedbe sadašnjeg ciklusa mjera zaposlene su 20.132 osobe. Riječ je, dakle, o razlici od 44,8 posto u korist sadašnjeg ciklusa mjera.

Međutim, prethodna usporedba ne uzima u obzir razliku u ukupnom zapošljavanju između spomenutih godina. U 1999. godini s evidencije HZZ-a zaposlene su 105.692 osobe, dok je u 2002. godini zaposleno 165.556 osoba, dakle 56,6 posto više. Ako se subvencionirano zapošljavanje u 1999. godini podijeli s ukupnim zapošljavanjem, dobiva se iznos od 13,2 posto, dok se dijeljenjem subvencioniranog zapošljavanja od 3. mjeseca 2002. do 2. mjeseca 2003. godine s ukupnim zapošljavanjem u istom razdoblju dobiva iznos od 12,2 posto. Udio subvencioniranog zapošljavanja u ukupnom zapošljavanju bio je, dakle, veći u prethodnom nego u sadašnjem ciklusu mjera. Jedan od razloga tome vjerojatno leži u činjenici da je 1999. godina, kao što je već rečeno, obuhvaćala središnji dio provedbe tadašnjeg ciklusa mjera, dok promatrano razdoblje u 2002. i 2003. godini predstavlja početno razdoblje provedbe sadašnjeg ciklusa mjera. Naime, od početnog zaprimanja zahtjeva do realizacije ugovora može proteći razdoblje i dulje od mjesec dana. Stoga je opseg zapošljavanja temeljem provedbe mjera znatno manji u njezinom početnom razdoblju od opsega zapošljavanja u kasnijem razdoblju. Vrlo je vjerojatno, dakle, da će sljedeće razdoblje u provedbi sadašnjeg ciklusa mjera rezultirati relativnim opsegom subvencioniranog zapošljavanja koji će biti veći od relativnog opsega subvencioniranog zapošljavanja tijekom središnjeg razdoblja provedbe prethodnog ciklusa mjera.

Što se tiče financijskih pokazatelja, za provedbu mjera Nacionalne politike zapošljavanja u 1999. godini utrošeno je 147.524.475 kuna, dok su u spomenutom razdoblju isplaćeno 98.089.206 kuna. Smisljena usporedba navedenih iznosa, međutim, nije moguća zbog istog razloga koji je spomenut u prethodnom odjeljku. Naime, isplata temeljem izvršavanja ugovornih obveza u većine mjera slijedi nakon početka izvršavanje ugovorne obveze od strane poslodavca. Osim toga, kao što je prethodno rečeno, u početnom su razdoblju provedbe mjera postojale značajne teškoće u provedbi isplatnog postupka. Stoga se spomenuti isplaćeni iznos odnosi samo na dio ukupnog broja zaposlenih odnosno na dio ukupnog broja ugovora čija je realizacija započela.

13. Usporedba s drugim zemljama

Relativan opseg planiranih izdataka za provedbu Programa poticanja zapošljavanja može se usporediti s relativnim izdacima za mjere aktivne politike zapošljavanja u drugim zemljama. Pokazatelj relativnog opsega izdataka dobiva se dijeljenjem s iznosom bruto domaćeg proizvoda. Pod pretpostavkom da će bruto domaći proizvod u Hrvatskoj u 2002. godini iznositi 175.861 milijuna kuna (predviđanje Ministarstva financija), dok planirani izdaci za provedbu Programa poticanja zapošljavanja u toj godini iznose 178.772.378 kuna, njihov bi relativni opseg iznosio oko 0,1 posto bruto domaćeg proizvoda. Ako bi to predviđanje bilo točno, relativni opseg planiranih izdataka za mjere aktivne politike zapošljavanja bio bi manji od dosadašnjih u bilo kojoj zemlji OECD-a (vidjeti OECD Employment Outlook 2002). S druge strane, potrebno je napomenuti da neke zemlje usporedive s Hrvatskom također imaju razmjerno nizak relativni opseg izdataka za mjere aktivne politike zapošljavanja. U Češkoj je, primjerice, taj opseg iznosio samo 0,14 posto bruto domaćeg proizvoda u 2001. godini. Također je potrebno napomenuti kako iskustva nekih zemalja upućuju na zaključak da veliki izdaci za mjere aktivne politike zapošljavanja ne jamče pozitivne učinke. Tako je Ujedinjena Kraljevina u 2001. godini izdvojila čak 1,7 posto BDP-a za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja (*New Deal*), a istodobno se stopa zaposlenosti mladeži, na čije je osposobljavanje i zapošljavanje glavina sredstava bila usmjerena, smanjila za čak 6,7 postotnih bodova, dok je stopa zaposlenosti osoba srednje dobi malo porasla (izvor: OECD).

Naposlijetku, treba istaknuti da su za 2003. godinu planirani izdaci čak 3,2 puta veći od onih u 2002. godini (riječ je o iznosu od 572.522.117 kuna). Stoga je vrlo vjerojatno da će se pokazatelj relativnog opsega izdataka za mjere aktivne politike zapošljavanja značajno povećati u 2003. godini.

14. Metode procjene učinkovitosti

U stručnoj literaturi koja se bavi procjenom učinkovitosti mjera aktivne politike zapošljavanja najznačajnije mjesto zauzima tzv. kvaziekperimentalna metoda. Riječ je o usporedbi dviju skupina od kojih je jedna sudjelovala u mjerama, a druga, po ostalim obilježjima slična, nije sudjelovala u mjerama. Osim toga, spomenutom metodom obično se uspoređuje njihov položaj nakon svršetka sudjelovanja u mjerama. Primjerice, promatra se ima li između sudionika i nesudionika razlike u zaposlenosti nakon što je sudjelovanje završilo. Štoviše, često se promatranje razlike vrši nekoliko mjeseci ili čak godinu dana nakon završetka sudjelovanja u mjeri. Budući da je spomenuta metoda vrlo striktna i da procjenjuje krajnji učinak mjera, nije

neobično što rezultati njezine primjene često pokazuju da su mjere vrlo slabo ili čak beznačajno utjecale na vjerojatnost naknadne zaposlenosti njihovih sudionika.

Postoje i manje striktne i stoga manje pouzdane metode procjene učinkovitosti mjera aktivne politike zapošljavanja. Jedna od njih je usporedba relativnog opsega zapošljavanja između regionalnih jedinica. Primjenom te metode na podatke iz hrvatskih županija o provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja u 1999. godini, primjerice, ustanovljeno da je do najmanjeg smanjenja stope zapošljavanja došlo u županijama u kojima je povećanje stope subvencioniranog zapošljavanja bilo najveće. Osim toga, procijenjeno je da bi se 30 posto broja sudionika zaposlilo i da primjene mjera nije bilo. Takav nalaz upućuje na zaključak da je "jalovi trošak" iznosio 30 posto ukupnih izdataka. Spomenutom metodom, međutim, nije procijenjen krajnji učinak mjera na zaposlenost u županijama.

Ukupno i subvencionirano zapošljavanje po županijama u 2001. i 2002. godini					
Županija	Zapošljavanje				
	Uk. 2001.	Uk. 2002.	Sub. 2002.	(02.-01.)/01. (%)	Sub./uk. (%)
Zagrebačka i Grad Zagreb	25453	32582	2594	28,0	8,0
Krapinsko-zagorska	4056	4440	659	9,5	14,8
Sisačko-moslavačka	5735	6524	631	13,8	9,7
Karlovačka	4861	5438	446	11,9	8,2
Varaždinska	6647	7242	1305	9,0	18,0
Koprivničko-križevačka	3433	3821	678	11,3	17,7
Bjelovarsko-bilogorska	5195	5431	741	4,5	13,6
Primorsko-goranska	10862	10394	620	-4,3	6,0
Ličko-senjska	1307	2093	243	60,1	11,6
Virovitičko-podravska	3401	4220	664	24,1	15,7
Požeško-slavonska	3053	3259	428	6,7	13,1
Brodsko-posavska	5508	6611	552	20,0	8,3
Zadarska	5517	6459	386	17,1	6,0
Osječko-baranjska	13247	15285	1747	15,4	11,4
Šibensko-kninska	4014	4731	758	17,9	16,0
Vukovarsko-srijemska	6611	7112	616	7,6	8,7
Splitsko-dalmatinska	20138	20414	1798	1,4	8,8
Istarska	8572	8946	561	4,4	6,3
Dubrovačko-neretvanska	5342	5803	546	8,6	9,4
Međimurska	4508	4761	1025	5,6	21,5

Što se tiče sadašnjeg ciklusa mjera, između postotne promjene ukupnog zapošljavanja i udjela subvencioniranog zapošljavanja u ukupnom zapošljavanju u 2002. godini, koje prikazuje tablica, ne postoji statistički značajna veza. Pri tumačenju spomenutog rezultata treba uzeti u obzir činjenicu da je riječ o početnom razdoblju provedbe Programa, te da se u prvim mjesecima nije iskazao njegov puni učinak jer je ostvarivanje zahtjeva započelo nakon njihovog zaprimanja i odobravanja, dakle s određenim vremenskim odmakom. S druge strane, potrebno je imati na umu da subvencioniranje zapošljavanja nije jedini čimbenik koji utječe na razlike u promjenama ukupnog zapošljavanja po županijama. Tako se, primjerice, ukupan broj zaposlenih s evidencije HZZ-a u 2002. godini u Ličko-senjskoj županiji povećao čak 60 posto u usporedbi s prethodnom godinom, što je bio učinak velikih građevinskih radova na području te županije. Osim toga, relativan opseg i promjene sezonskog zapošljavanja (kojeg Program ne potiče) razlikuju se od županije do županije. Dakle, utjecaj Programa na ukupno zapošljavanje teško je statistički detektirati pomoću usporedbe između županija i zbog velikog utjecaja drugih čimbenika na zapošljavanje u pojedinim županijama.

15. Sažetak i ocjene

Provedba programa poticanja zapošljavanja započela je u 3. mjesecu 2002. godine, krajem kojeg je registrirana nezaposlenost u Hrvatskoj dosegla vrhunac od 415.352 osobe. S druge strane, prvih 12 mjeseci provedbe Programa odvijalo se u okolnostima umjereno visokog gospodarskog rasta u prvoj polovici 2002. godine, te vrlo visokog gospodarskog rasta u drugoj polovici iste godine. Osim toga, ostvareno je značajno povećanje registrirane zaposlenosti i napose zapošljavanja. Što se tiče registrirane nezaposlenosti, krajem 9. mjeseca 2002. godine došlo je do pojave smanjenja broja nezaposlenih u usporedbi s prethodnom godinom, a do kraja se godine ta razlika povećala na 7,3 posto. Opadanje nezaposlenosti nastavilo se i u 2003. godini. Pored toga, početno razdoblje provedbe Programa obilježila je promjena zakonsko-institucionalnog okvira tržišta rada uslijed donošenja Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Njegovim su donošenjem postavljeni temelji za uvođenje aktivnijeg odnosa nezaposlenih prema traženju zaposlenja, te za pružanje kvalitetnijih usluga posredovanja od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Nakon donošenja Programa uslijedila je promidžba i obavješćivanje potencijalnih korisnika. U tome je najveći naglasak stavljen na skupinu mjera A ("S faksa na posao"), tako da je u dijelu javnosti cjelokupni Program poistovjećen s jednim njegovim dijelom. S druge strane, u cilju operativne provedbe Programa formirani su

timovi u područnim službama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te izrađena informatička podrška svim fazama administrativnog postupka.

U prvih 12 mjeseci provedbe Programa zaprimljeno je 19.945 zahtjeva za sufinanciranjem zapošljavanja ili obrazovnih aktivnosti, a temeljem provedbe mjera zaposlile su se 20.132 osobe. Omjer subvencioniranog zapošljavanja i ukupnog zapošljavanja s evidencije nezaposlenih tijekom navedenog razdoblja iznosio je 12,2 posto.

Odgovor na pitanje u kojoj je mjeri provedba Programa pridonijela porastu ukupnog zapošljavanja moguće je potražiti pomoću statističke analize razlika u zapošljavanju između županija. Analiza odnosa između promjene ukupnog zapošljavanja i udjela subvencioniranog u ukupnom zapošljavanju po županijama nije dala statistički značajan rezultat. Pri njegovom tumačenju treba imati na umu da je riječ o početnom razdoblju provedbe Programa, te da se u prvim mjesecima nije iskazao njegov puni učinak jer je ostvarivanje zahtjeva započelo nakon njihovog zaprimanja i odobravanja. Osim toga, statističko detektiranje učinka Programa otežano je uslijed djelovanja drugih čimbenika koji su u 2002. godini vrlo značajno utjecali na zapošljavanje u nekim županijama (npr. opsežna cestogradnja u Ličko-senjskoj županiji). Naposljetku, između županija postoje velike razlike u sezonskom zapošljavanju kojeg Program ne potiče.

Što se tiče provedbe pojedinačnih mjera, najveći opseg zapošljavanja (13.860 osoba) ostvaren je u okviru mjera C ("Učenjem do posla za sve"), napose u okviru mjere C2 (11.820 osoba). Takav rezultat nije neobičan jer velika većina nezaposlenih osoba može sudjelovati u ostvarivanju mjere C2, a njezini su provedbeni uvjeti razmjerno fleksibilni. Stoga je opseg zapošljavanja temeljem pojedinačne mjere potrebno ocijeniti s obzirom na ukupno zapošljavanje ciljane skupine na koju se mjera odnosi.

Najveći omjer subvencioniranog i ukupnog (registriranog) zapošljavanja ciljane skupine (28,1 posto) zabilježen je u okviru mjera A ("S faksa na posao"). Međutim, zapošljavanje u toj skupini mjera ostvareno je uglavnom u okviru mjere A4 koja se odnosi na zapošljavanje u privatnom sektoru. Mjera A1 ("Dvojčeki") pokazala se teško ostvarivom jer tijela državne uprave, te javne ustanove i službe nisu planirala izdatke za pokrivanje razlike između iznosa subvencije i ukupnih troškova zapošljavanja osobe. U tom pogledu vjerojatno je došlo do stanovite pozitivne promjene u posljednja tri mjeseca promatranog razdoblja. Što se tiče ostalih mjera skupine A, za korištenje mjere A5 (samozapošljavanje) nije bilo nikakvog zanimanja.

Nedovoljno zanimanje iskazano je i za mjeru A3 (zapošljavanje na području od posebne državne skrbi) unatoč njezinoj stimulativnosti.

Što se tiče mjere B ("Iz učionice u radionicu"), nizak relativni opseg zapošljavanja (6,6 posto) vjerojatno je u velikoj mjeri posljedica isključivanja trgovine i ugostiteljstva iz kruga potencijalnih korisnika. S druge strane, na zanimanje poslodavaca možda je negativno djelovala dugotrajna obveza zadržavanja iste razine zaposlenosti i dugotrajna ugovorna obveza prema subvencioniranoj osobi.

Premda je krajnje niska razina relativnog zapošljavanja (1,2 posto) u okviru mjera E ("Šansa i za nas") najvećim dijelom posljedica zapošljavanja ciljane skupine u okviru drugih mjera, ona upućuje na zaključak da je prevelik naglasak stavljen na osposobljavanje, a premali na samo zapošljavanje.

Omjer subvencioniranog i ukupnog zapošljavanja ciljanih skupina u ostalih je mjera zadovoljavajući i kreće se od 20,8 posto u mjerne D ("Iskustvom do profita") i 19,9 posto u mjerne F ("Posao za branitelje") do 13,2 posto u mjerne C ("Učenjem do posla za sve").

Usporedba planiranog i ostvarenog zapošljavanja u prvih 12 mjeseci provedbe Programa prema pojedinačnim mjerama pokazuje vrlo velika odstupanja potonjeg od prvog. Tako, primjerice, ostvareno zapošljavanje u okviru mjere A4 čini samo 21,9 posto planiranog broja, dok ostvareno zapošljavanje u okviru mjere D gotovo peterostruko nadmašuje planirani broj. Planirani broj zaposlenih u okviru mjera A temeljio se na nerealističnoj pretpostavci o zapošljavanju gotovo svih osoba koje u tekućoj godini završavaju studij (u određenom roku). Naposljetku, omjer ukupnog ostvarenog i planiranog zapošljavanja iznosi 112,2 posto i stoga se može smatrati zadovoljavajućim.

Što se tiče financijskih pokazatelja, izdaci za prvih 12 mjeseci provedbe Programa planirani su u visini od 262.311.575 kuna, a isplaćeno je 98.089.206 kuna, dakle samo 37,4 posto planiranog iznosa. Međutim, pri ocjeni spomenutog odnosa treba imati na umu da se isplata u većine mjera vrši naknadno, te da su postojale teškoće u postupku isplate u početnom razdoblju. Stoga spomenuti omjer ne znači podbačaj plana u pogledu izdataka.

Analizom podataka o provedbi Programa uočene su velike razlike između područnih službi HZZ-a u omjeru broja potpisanih ugovora i broja odobrenih zahtjeva. Nizak omjer može biti rezultat neučinkovitosti administrativnog postupka u područnoj službi.

Obuhvatnost Programa poticanja zapošljavanja, vrlo brojne i složene administrativne pojedinosti njegove provedbe (39 vrsta ugovora, primjerice), te golema količina podataka koje je potrebno unositi uvelike opterećuju ponajprije ljudske, a potom organizacijske i informatičke resurse HZZ-a. Stoga je prekovremeni rad postao česta pojava u područnim službama HZZ-a. Unatoč tome, brzina i djelotvornost administrativnog postupka, te točnost, obuhvatnost i ažurnost unošenja podataka nije zadovoljavajuća. S druge strane, opterećenost provedbom Programa značajno umanjuje sposobnost HZZ-a da pruža kvalitetne usluge posredovanja na tržištu rada, što je njegova osnovna zadaća.

Prilog 1

STATISTIČKI DODATAK

Napomena o teritorijalno-organizacijskom ustroju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Područna služba Zagreb obuhvaća područje Grada Zagreba i Zagrebačke županije, područne službe Sisak i Kutina obuhvaćaju područje Sisačko-moslavačke županije, a područne službe Vukovar i Vinkovci obuhvaćaju područje Vukovarsko-srijemske županije. Sve ostale područne službe obuhvaćaju cjelokupna područja svojih županija.

Zaprimljeni zahtjevi od 1. 3. 2002. do 28. 2. 2003. godine													
PODRUČNA SLUŽBA	UKUPNO	A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1
BJELOVAR	702				35		19	56	429	62		1	100
ČAKOVEC	1058				34		38	114	672	61	6	2	131
DUBROVNIK	766		5	4	65		23	105	344	41	1		178
GOSPIĆ	252			4	10		3	17	130	33			55
KARLOVAC	521	1			31		31	47	240	51		3	117
KRAPINA	824	1	1		31		22	82	546	48	1	1	91
KRIŽEVCI	689				20		34	79	411	45	2	1	97

KUTINA	206				9	10	15	107	21			44
OSIJEK	1656	2			103	53	142	854	217		4	281
POŽEGA	410				22	13	35	248	22			70
PULA	763	1	1		96	30	95	421	53		1	65
RIJEKA	754	5	1		154	11	102	269	88	3	1	120
SISAK	602	2		1	16	20	64	336	52	1		110
SLAVONSKI BROD	597				36	16	13	369	51			112
SPLIT	2030	3	3	2	179	25	269	1016	211	2		320
ŠIBENIK	798	1			22	21	64	471	70		2	147
VARAŽDIN	1583		4		79	83	175	960	79	15	3	185
VINKOVCI	362	2			20	7	13	195	47			78
VIROVITICA	576	1	1		15	12	57	375	19			96
VUKOVAR	255				7	4	1	173	40			30
ZADAR	429				56	10	22	217	34	1		89
ZAGREB	4112	20	38	1	706	158	828	1303	556	12	1	489
UKUPNO	19945	39	54	12	1746	643	2395	10086	1901	44	20	3005

Odbijeni zahtjevi

PODRUČNA SLUŽBA	UKUPNO	A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1
BJELOVAR	57				1			4	35	8			9
ČAKOVEC	133				6	5	15	87	5				15
DUBROVNIK	60		1	1	1	1	9	40	2				5
GOSPIĆ	21						1	9	4				7
KARLOVAC	38				2	1	6	17	4				8
KRAPINA	137				5	6	8	94	11				13
KRIŽEVCI	24						1	16	3	1			3
KUTINA	8						1	6	1				
OSIJEK	131	1			9	3	17	61	21				19
POŽEGA	58				1	4	6	34	3				10
PULA	79	1			8	1	7	45	6		1		10
RIJEKA	41	2			6	1	5	11	10				6
SISAK	32						3	16	5				8
SLAVONSKI BROD	93				5	2	5	51	7				23
SPLIT	285	3			15	4	40	149	26				48
ŠIBENIK	73	1			1	2	5	52	3				9
VARAŽDIN	74				4	3	7	51	1	2	1		5
VINKOVCI	25	1			1	1		16	3				3
VIROVITICA	33					1	4	24					4
VUKOVAR	27				1	1		13	7				5
ZADAR	18				3			8	4				3
ZAGREB	742	9	3	1	90	33	138	270	105	3			90
UKUPNO	2189	18	4	2	159	0	70	281	1105	239	6	2	303

Omjer odbijenih i zaprimljenih zahtjeva po područnim službama			
PODRUČNA SLUŽBA	%	PODRUČNA SLUŽBA	%
BJELOVAR	8,1	RIJEKA	5,4
ČAKOVEC	12,6	SISAK	5,3
DUBROVNIK	7,8	SLAVONSKI BROD	15,6
GOSPIĆ	8,3	SPLIT	14,0
KARLOVAC	7,3	ŠIBENIK	9,1
KRAPINA	16,6	VARAŽDIN	4,7
KRIŽEVCI	3,5	VINKOVCI	6,9
KUTINA	3,9	VIROVITICA	5,7
OSIJEK	7,9	VUKOVAR	10,6
POŽEGA	14,1	ZADAR	4,2
PULA	10,4	ZAGREB	18,0
		UKUPNO	11,0

Omjer odbijenih i zaprimljenih zahtjeva po mjerama (%)												
A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1	
46,2	7,4	16,7	9,1	0,0	10,9	11,7	11,0	12,6	13,6	10,0	10,1	

Potpisani ugovori													
PODRUČNA SLUŽBA	UKUPNO	A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1
BJELOVAR	535				26		18	48	325	43			75
ČAKOVEC	835				25		32	92	524	51	6	2	103
DUBROVNIK	549		3	1	44		22	73	246	30			130
GOSPIĆ	202			4	10		3	13	102	26			44
KARLOVAC	382				23		27	34	177	37		2	82
KRAPINA	538				20		12	64	351	32	1		58
KRIŽEVCI	587				17		32	69	348	37	1	1	82
KUTINA	174				9		9	12	84	20			40
OSIJEK	1291				83		45	109	665	163		3	223
POŽEGA	288				20		8	21	174	17			48
PULA	624		1		82		29	74	343	47			48
RIJEKA	348				99		8	42	102	43	1		53
SISAK	443	1		1	14		14	48	248	38	1		78
SLAVONSKI BROD	446				26		14	8	279	42			77
SPLIT	1542		3	2	153		17	210	755	162	2		238
ŠIBENIK	661				19		17	54	384	60		2	125
VARAŽDIN	910		4		55		69	110	486	58	6	1	121
VINKOVCI	273				17		6	11	147	34			58

VIROVITICA	459		1		11		11	50	290	17			79
VUKOVAR	220				6		3	1	156	33			21
ZADAR	375				39		10	21	194	30	1		80
ZAGREB	2174	2	22		406		84	439	623	312	6	1	279
UKUPNO	13856	3	34	8	1204	0	490	1603	7003	1332	25	12	2142

Omjer potpisanih ugovora i neodbijenih zahtjeva po područnim službama (%)			
PODRUČNA SLUŽBA	%	PODRUČNA SLUŽBA	%
BJELOVAR	82,9	RIJEKA	48,8
ČAKOVEC	90,3	SISAK	77,7
DUBROVNIK	77,8	SLAVONSKI BROD	88,5
GOSPIĆ	87,4	SPLIT	88,4
KARLOVAC	79,1	ŠIBENIK	91,2
KRAPINA	78,3	VARAŽDIN	60,3
KRIŽEVCI	88,3	VINKOVCI	81,0
KUTINA	87,9	VIROVITICA	84,5
OSIJEK	84,7	VUKOVAR	96,5
POŽEGA	81,8	ZADAR	91,2
PULA	91,2	ZAGREB	64,5
		UKUPNO	78,0

Omjer potpisanih ugovora i neodbijenih zahtjeva po mjerama (%)												
A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1	
5,3	58,6	57,1	63,2	0,0	68,7	59,9	62,6	62,2	50,0	54,5	64,8	

Zaposleni temeljem provedbe Programa													
PODRUČNA SLUŽBA	UKUPNO	A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1
BJELOVAR	851				28		18	58	614	44			89
ČAKOVEC	1176				29		34	118	818	52	7	2	116
DUBROVNIK	577		4	1	45		11	79	261	30			146
GOSPIĆ	298			6	10		2	20	162	32			66
KARLOVAC	547				23		28	43	311	40		2	100
KRAPINA	763				24		12	71	554	33	1		68
KRIŽEVCI	793				18		35	87	511	40	1	1	100
KUTINA	228				9		9	14	127	20			49
OSIJEK	2137				104		59	121	1319	198		3	333
POŽEGA	457				23		8	25	331	19			51
PULA	688		1		60		28	75	424	47			53

RIJEKA	733	1		128	11	91	344	54	2	102		
SISAK	539	2	1	14	14	60	320	40	1	87		
SLAVONSKI BROD	623			32	15	8	428	44		96		
SPLIT	2000		3	2	147	16	252	1139	168	2	271	
ŠIBENIK	860			18	18	61	544	71		2	146	
VARAŽDIN	1581		4	54	75	167	1038	64	11	1	167	
VINKOVCI	351			18	6	11	209	38			69	
VIROVITICA	778		1	19	16	55	577	18			92	
VUKOVAR	498			7	3	1	409	40			38	
ZADAR	457			43	10	24	245	34	1		100	
ZAGREB	3197	2	38	513	111	599	1135	403	30	1	365	
UKUPNO	20132	5	51	10	1366	539	2040	11820	1529	56	12	2704

Omjer zaposlenih osoba i potpisanih ugovora po mjerama												
A1	A2	A3	A4	A5	B1	C1	C2	D1	E1	E2	F1	
1,7	1,5	1,3	1,1	0,0	1,1	1,3	1,7	1,1	2,2	1,0	1,3	
Omjer zaposlenih osoba i potpisanih ugovora po područnim službama												
PODRUČNA SLUŽBA		Omjer		PODRUČNA SLUŽBA		Omjer						
BJELOVAR		1,6		RIJEKA		2,1						
ČAKOVEC		1,4		SISAK		1,2						
DUBROVNIK		1,1		SLAVONSKI BROD		1,4						
GOSPIĆ		1,5		SPLIT		1,3						
KARLOVAC		1,4		ŠIBENIK		1,3						
KRAPINA		1,4		VARAŽDIN		1,7						
KRIŽEVCI		1,4		VINKOVCI		1,3						
KUTINA		1,3		VIROVITICA		1,7						
OSIJEK		1,7		VUKOVAR		2,3						
POŽEGA		1,6		ZADAR		1,2						
PULA		1,1		ZAGREB		1,5						
				UKUPNO		1,5						

Isplaćena sredstva prema mjerama i po županijama							
Županija	Mjera						
	A1	A2	A3	A4	B	C1	C2
Bjelovarsko-bilogor.				378156,48	154091,92	179706,53	2296083,13
Brodsko-posavska				534128,44	167482,48	67657,98	1765139,20
Dubrovačko-neretvan.		26608,98	52406,99	360630,97	93177,54	197796,04	623474,87
Istarska		36876,89		1273147,46	257838,70	435960,21	839595,54
Karlovačka				398474,44	239962,83	94543,76	992259,61
Koprivničko-križev.		2793,91		183943,58	370086,94	381202,77	1057265,89
Krapinsko-zagorska				393574,45	63990,51	388892,38	1261961,35
Ličko-senjska	1808,16		191736,07	62918,42	34181,42	128367,59	500869,48

Međimurska				344540,56	305780,04	925110,87	1591337,42
Osječko-baranjska				1134376,77	619372,89	207139,17	2517258,74
Požeško-slavonska				394289,13	108404,17	140134,36	1196362,85
Primorsko-goranska	46914,84			1654094,54	88530,34	205983,86	1044379,09
Sisačko-moslavačka				271733,62	227010,60	396951,63	1116965,28
Splitsko-dalmatinska	39587,05	29952,00	27121,00	1456888,46	125847,06	1149163,48	2520254,29
Šibensko-kninska				192371,24	152995,74	195901,96	1077614,95
Varaždinska		22464,00		638218,89	727183,47	602478,24	3797165,18
Virovitičko-podravska		44626,61		241484,19	142927,84	378083,61	1387110,66
Vukovarsko-srijemska				242683,95	85551,16	39107,15	963264,75
Zadarska	33696,00	8424,00		521444,56	101044,49	47633,40	562255,15
Zagreb i Zagrebačka		423693,28		3885178,76	721411,03	1463491,53	2158896,89
Ukupno	122006,05	595439,66	271264,05	14562278,90	4786871,16	7625306,53	29269514,32

Isplaćena sredstva prema mjerama i po županijama – nastavak

Županija	Mjere				Ukupno (sve mjere)
	D	E1	E2	F	
Bjelovarsko-bilogorska	637216,23			547484,00	4192738,28
Brodsko-posavska	785639,48			690630,95	4010678,53
Dubrovačko-neretvanska	653553,05			822632,54	2830280,97
Istarska	938466,82			384886,46	4166772,08
Karlovačka	619580,38		48211,74	668095,14	3061127,89
Koprivničko-križevačka	786686,19	10563,60	12984,78	650151,37	3455679,03
Krapinsko-zagorska	520716,22	31615,92		503297,94	3164048,77
Ličko-senjska	545819,72			688118,15	2153819,01
Međimurska	923791,12	240137,03	44558,02	692708,95	5067964,01
Osječko-baranjska	2730292,66			1817425,46	9025865,68
Požeško-slavonska	351979,28			416072,10	2607241,90
Primorsko-goranska	865939,19	65046,40		639448,48	4610336,75
Sisačko-moslavačka	1056283,92			741888,02	3810833,08
Splitsko-dalmatinska	2540816,75	14897,00		1425958,80	9330485,89
Šibensko-kninska	1144504,27			701884,34	3465272,50
Varaždinska	1074637,60	246236,63	54271,19	925243,37	8087898,58
Virovitičko-podravska	261326,73			547535,03	3003094,68
Vukovarsko-srijemska	1207202,94			806581,54	3344391,47
Zadarska	398707,21			561986,87	2235191,67
Zagreb i Zagrebačka	5120002,83	504973,41	52089,91	2135747,47	16465485,10
Ukupno	23163162,60	1113469,98	212115,64	16367776,97	98089205,87

Prilog 2

ANALIZA EVIDENCIJE NOSITELJA VAUČERA

Vaučer je informatički zapis iz baze podataka o osobama iz ciljanih skupina u okviru provedbe skupine mjera A, koji se zapis vodi i ažurira u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Poslodavci koji namjeravaju koristiti subvenciju za zapošljavanje u okviru skupine mjera A mogu provjeriti je li osoba nositelj vaučera putem info telefona Zavoda ili putem njegovih web stranica. Vrijednost vaučera varira prema dva kriterija: prvo, prema brzini zapošljavanja pojedinih zanimanja na tržištu rada županije i drugo, prema namjeri povratka u prebivalište iz kojeg je osoba došla na studij.

U razdoblju od 1. 3. 2002. do 28. 2. 2003. godine, 7.057 osoba ostvarilo je pravo na vaučer, te time zabilježeno u evidenciji nositelja vaučera. Od toga broja, 2.584 nositelja vaučera pristalo je na javnu objavu na web stranicama.

Tijekom navedenog razdoblja iz evidencije nezaposlenih nositelja vaučera brisano je 5.367 osoba. Od toga broja, 4.213 osoba, odnosno 78,5 posto, brisano je zbog zasnivanja radnog odnosa u zemlji.

Broj nositelja vaučera brisanih iz evidencije prema razlogu brisanja	
Razlog brisanja	Broj
Zasnivanje radnog odnosa ili stupanje u službu u zemlji	4213
Zasnivanje radnog odnosa ili stupanje u službu u inozemstvu	16
Odjava s evidencije	55
Početak obavljanja djelatnosti osobnim radom ili profesionalne djelatnosti	16
Odsluženje vojnog roka	327
Nejavljanje u dva uzastopna roka Zavodu, bez opravdanih razloga	515
Uključenje u redovno školovanje	59
Preseljenje s područja službe za zapošljavanje	67
Preseljenje u inozemstvo	25
Ostalo	74
Ukupno	5367

Budući da su u okviru skupine mjera A u promatranom razdoblju zaposlene 1.432 osobe, može se zaključiti da udio broja nositelja vaučera zaposlenih pomoću skupine mjera A u ukupnom broju zaposlenih nositelja vaučera iznosio 34 posto.

Prilog 3

ANALIZA UKUPNOG I SUBVENCIONIRANOG ZAPOŠLJAVANJA INVALIDA

U razdoblju od 1. 3. 2002. do 28. 2. 2003. godine s evidencije nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje zaposlilo se 5.789 osoba koje su evidentirane kao invalidi ili osobe s faktorom otežane zapošljivosti.^[1] Od spomenutog broja, 1.147 osoba, odnosno 19,8 posto, bili su invalidi. U tablici je prikazan broj zaposlenih s evidencije prema vrsti. Najbrojnije je zapošljavanje u skupini tzv. kategoriziranih u mladosti, tj. invalidnih osoba (po rješenju nadležnog organa) čija je invalidnost utvrđena do 15. godine života.

Ukupno zapošljavanje invalida	
Vrsta	Broj zaposlenih
	173
Vojni invalidi i invalidi Domovinskog rata	
Kategorizirani u mladosti	519
Invalidi rada	29
Ostali invalidi	426
Ukupno	1147

Od ukupnog broja invalida zaposlenih s evidencije nezaposlenih osoba, njih 154 zaposleno je temeljem provedbe Programa poticanja zapošljavanja. Međutim, od toga broja samo je 48 zaposleno u skupini mjera E, dakle u okviru mjera koje su namijenjene zapošljavanju invalida. Većina je zaposlena u okviru ostalih mjera, ponajviše mjere C2. Udio subvencioniranog u ukupnom zapošljavanju invalida s evidencije iznosi 13,4 posto.

Subvencionirano zapošljavanje invalida	
Mjera	Zaposleni
A1	1
C1	6
C2	43
D	26
E1	39
E2	9
F	30
Ukupno	154

S jedne strane, dakle, ukupno zapošljavanje invalida znatno je manjeg opsega od ukupnog zapošljavanja osoba s faktorom otežane zapošljivosti. S druge strane, zapošljavanje invalida u okviru mjera namijenjenih njihovom zapošljavanju čini manje od jedne trećine subvencioniranog zapošljavanja invalida. Stoga omjer zapošljavanja u okviru mjera E i ukupnog zapošljavanja invalida i osoba s faktorom otežane zapošljivosti ne pruža točnu sliku o relativnom opsegu zapošljavanja invalida putem Programa.

Prilog 4

PROVEDBA MJERE A1 «DVOJČEKI»

Od 1. ožujka 2002. do 28. veljače 2003. godine zaprimljeno je 39 zahtjeva za sufinanciranje zapošljavanja po mjeri A1 «Dvojčeki». Od spomenutog broja, 22 zahtjeva su obrađena i zatražena je suglasnost vladine koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava, te je za 12 zahtjeva odobreno zapošljavanje po mjeri A1 «Dvojčeki», 8 zahtjeva je odbijeno jer nisu ispunjavali tražene kriterije (proveden preustroj, dovoljan broj osoba visoke stručne spreme koje u naredne dvije godine po zakonu odlaze u mirovinu i izjavu ravnatelja, direktora o osiguranju preostalih sredstava od vrijednosti vaučera do propisane osnovice za isplatu plaća sufinanciranoj osobi), a 2 zahtjeva su u postupku rješavanja. Po navedenim zahtjevima zatraženo je sufinanciranje zapošljavanja za 61 osobu, od čega je odobreno za 39 osoba, za 19 je odbijeno, a za 3 osobe u tijeku je rješavanje. Dominantna zanimanja po ovom programu su liječnici, dip. inž. poljoprivrede, dipl. veterinari, dipl. povjesničari, konzervatori, dipl. ekonomisti, dipl. pravnici itd.

Prikaz obrađenih zahtjeva po mjeri A1 «Dvojčeki»

Poslodavac:	Odobreno datuma:	Odbijeno datuma:	Broj osoba:
Hrvatski restauratorski zavod	prosinac, 2002.		2
Hrvatski restauratorski zavod	u postupku		2
Hrvatski centar za razminiranje	14.siječnja 2003.		2
Osnovna škola "Ravne Njive", Split		14.siječnja 2003.	1
Veleučilište u Karlovcu	14.siječnja 2003.		1
Klinička bolnica Split		14.siječnja 2003.	11
Hrvatsko narodno kazalište Split		14.siječnja 2003.	1
Javno poduzeće Hrvatska radiotelevizija	prosinac, 2002.		3

Poslodavac:	Odobreno datuma:	Odbijeno datuma:	Broj osoba:
Leksikografski zavod Miroslav Krleža	14.siječnja 2003.		1
Klinika za traumatologiju Zagreb	14.siječnja 2003.		1
Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja	11. ožujka 2003.		2
Opća bolnica Zabok	25.veljače 2003.		1
Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva	11. ožujka 2003.		14
Dom zdravlja Županja	25.veljače 2003.		1
Opća bolnica Šibenik		14.siječnja 2003.	1
Klinički bolnički centar Rijeka		14.siječnja 2003.	1
Javna ustanova Park prirode Risnjak		14.siječnja 2003.	1
Opća bolnica Dr. Ivo Pedišić iz Siska		14.siječnja 2003.	1
Park prirode Kopački rit		14.siječnja 2003.	2
Klinička bolnica Osijek	4.veljače 2003.		10
Hrvatski veterinarski institut	4.veljače 2003.		1
Opća bolnica Pula	u postupku		1

^[1] Najčešći faktori otežane zapošljivosti jesu sljedeći: teže kronične bolesti, tjelesne ozljede, mentalni poremećaji, alkoholizam i druge ovisnosti, zatim faktori kao što su trudnoća i laktacija, neodslužena vojna obveza, maloljetnost, starosna iznemoglost itd. Od 1. 9. 2002. godine spomenuto se obilježje više ne upisuje.